

Riksförbundet för Social
och Mental Hälsa
2008-05-12

Socialstyrelsen
NU!-projektet
106 30 Stockholm

Angående FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning

Vi har från RSMH:s sida tittat igenom förslaget till promemoria och konstaterat att den effektivt exkluderar och osynliggör gruppen personer med psykiska funktionsnedsättningar - och deras behov och särskilda utsatthet.

Detta gäller bland annat följande avsnitt:

4.3 Medvetandegörande och tillgänglighet, där man missar stigmatiseringen och enbart talar

om fysisk tillgänglighet och tillgänglig teknik/elektronik, d v s den tillgänglighet som berör personer med fysiska funktionsnedsättningar. "Livskunskap" och "Första hjälpen" borde också höra hit.

4.4 Rätten till liv, frihet och personlig säkerhet, där man bl a missar suicidpreventiva åtgärder.

4.5 Rätt att inte utsättas för tortyr, våld eller övergrepp, där man missar den svenska trenden mot ökade psykiatriska tvångsåtgärder och andra integritetskränkande åtgärder inom psykiatrin. Omfattar bl a kontroll och förbud mot telefon, dator och besök.

Även frågor som de nya anmälningsskyldigheterna där vissa diagnoser/vårdformer medför rapportering till andra myndigheter för ställningstagande till indragning av körkort, vapenlicens eller registrering hos SÄPO borde behandlas.

Kränkande effekter av metoder eller strukturer inom institutionsvården som motiveras utifrån ambitioner att öka säkerhetstänkandet borde också ha uppmärksammas. Exempel är byggnader med onödigt hög säkerhetsklass som skapar dåliga vårdmiljöer och försvårar personalens möjligheter att samspela med varandra och med patienterna. Personalutbildningar som lär ut effektiva men kränkande metoder för att förebygga hotfulla situationer eller våldsamheter.

4.6 Rätt till fri rörlighet och att leva ett självständigt liv, där man också missar ”psykisk ohälsa-gruppen”. Ingenting finns med om problemen med boende, ingenting om bristerna när

POSTADRESS	TELEFON	TELEFAX	POSTGIRO	ORG.NR	E-POST
Instrumentvägen 10 126 53 Hägersten	08-772 33 60	08-772 33 61	40 62 92-3	802005-6985	rsmh@rsmh.se

Riksförbundet för Social
och Mental Hälsa

det gäller stöd att klara av vardagen, återhämtnings- och egenmaktsinsatser eller kognitiva hjälpmedel.

4.7 Yttrandefrihet och respekt för privatlivet. Vi vill minnas att en gammal lag om någon form av inskränkning av detta finns kvar.

4.8 Utbildning behandlar enbart fysiska funktionsnedsättningar och särskilda insatser för utvecklingsstörda barn. Ingenting finns om vuxna psykiskt funktionshindrades behov av särskilt stöd i komvux, gymnasium och högskola (supported education). Ingenting finns med om systemhindren vid högre utbildning.

4.9 Hälsa, habilitering och rehabilitering. Bristerna i den samordnade rehabiliteringen för personer med psykiska funktionsnedsättningar finns inte med. Inläsningsmekanismerna och fastnaglandet i träffpunkter och dagliga verksamheter med låg ambitionsnivå borde ha synliggjorts,

4.10 Arbete och sysselsättning. De exceptionellt dåliga resultaten när det gäller psykiskt funktionshindrade som kommer ut i arbete borde synliggöras. Systemfelen och attitydproblemen finns ju väl dokumenterade av Nationell psykiatrisamordning.

Vi hinner på den korta tiden inte överväga mer men det finns troligen flera andra brister och felaktigheter att påverka. Tyvärr tillför inte HSO:s yttrande särskilt mycket när det gäller psykiska funktionsnedsättningar. Det psykiska perspektivet har alltid en tendens att försvinna när man arbetar med generella material om hälsa, sjukdom eller funktionshinder.

Vi anser från RSMH:s sida inte att promemorian är acceptabel i sin nuvarande form utan snarare kan ses som ytterligare ett exempel på en avvikelse mot den konstitution den behandlar. Vår bedömning är att det fordras ganska stora arbetsinsatser för att rätta till detta.

Riksförbundet för Social och Mental Hälsa

Jan-Olof Forsén
Förbundsordförande

Kjell Broström
Handläggare

Kopia

NSPH

POSTADRESS	TELEFON	TELEFAX	POSTGIRO	ORG.NR	E-POST
Instrumentvägen 10 126 53 Hägersten	08-772 33 60	08-772 33 61	40 62 92-3	802005-6985	rsmh@rsmh.se